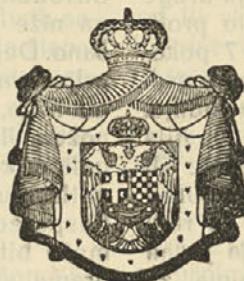

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 45 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Maja 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7869

Vereinigte Fabriken Landwirtschaftlicher Maschinen vorm. Epple & Buxbaum, Augsburg, Nemačka.

Žetelična greda za žetelice i tome sl.

Prijava od 27. februara 1930.

Veži od 1. jula 1930.

Pronalazak se odnosi na poboljašanja na nosaču sečiva t. j. na žeteličnoj gredi za žetelice i tome sl. Takvi nosači sečiva sa sloje se iz grede u vidu lebove koja je vezana sa kolskim trupom mašine, i koja je snabdevena sa lakožvanim prslima, po kojima i u kojima šina sa noževima, koji su po njoj pod uglom pričvršćeni. Podužno pomerljivo klizi, pri čemu šape, koje se pružaju odozgo, i koje su nošene gredom, obrazuju gornju vodilju noža. Ovi nosači sečiva rade blizu zemlje i stoga su izloženi u velikoj meri prljjanju prašinom, zemljom, delićima slame itd., koji se zavlače u međuprostori između delova grede i pokretnih delova (šine sa noževima i noževa) i tamo, naročito ako još dođe i vlaga, dejstvuju kao šmirgla. Time se izaziva ne samo jako trošenje delova koji se kreću jedan prema drugom, nego se značno otežava i hod žetelice ako se čak i sasvim ne one mogući i usled toga se mora upravo za vreme rada da preuzima rasklapanje i čišćenje grede sa sečivima.

Cilj pronalaska jeste da otkloni ove nezgode i da, i pored neizbežnog dejstva prašine i prljavštine, omoguće na žeteličnoj gredi što je moguće lakši hod bez trošenja i smetnji kod sečivnog oruđa.

Ovo se postiže pomoću naročitog izvođenja grede, prema ovom pronalasku, tako da sama greda ili naročili vodiljni delovi imaju u određenim razmacima prekide, jame ili rupe, koje predstavljaju otvor za

propadanje, pomoću kojeg delići prljavštine i prašine, koji zapadaju u vodilje, bivaju istisnuti noževima ili pokretnom šinom sa noževima. Ovim se postiže uvek samo od sebe čišćenje vodilja na žeteličnoj gredi i zapadnuta prljavština biva najbržim putem ponovo otklonjena tako, da ne može u takо, da ne može u tako jakoj meri da štetno dejstvuje na trajnost i na laki hod žetelične grede.

Pri tome može upotreboom vertikalne ivice neposredno iza noža da se pojača dejstvo samočišćenja. U vezi sa otvorima za čišćenje dobija se prema ovoj konstrukciji pronalaska dalja korist, da vodilni delovi na žeteličnoj gredi mogu biti sastavljeni iz sastavnih delova, koji, u datom slučaju, održavajući odgovarajuće odstojanje, mogu tako ležati jedan iza drugog, da između njih ostali razmaci sami obrazuju otvore za čišćenje.

Ovi vodiljni delovi sa vertikalnom prednjom ivicom od grede ili od vodiljnih sastojaka mogu prema potrebi pojedinačno da se premeštaju ili da se zamenuju, ako nastupe pojave trošenja, pri čemu nije više potrebno zametno i teško izgrađivanje cele šine iz jednog dela.

Na nacrtu je predstavljeno izvođenje žetelične grede prema pronalasku, na pr. pri upotrebi različitih oblika profila za vodiljne delove.

Sl. 1 pokazuje poprečni presek kroz žeteličnu gredu sa pravouglim vodiljnim de-

lom. Sl. 2 je delimični izgled iste grede gledane odozgo. Sl. 3 je ista greda gledana odozdo. Sl. 4—6 i sl. 8 pokazuju druge predstave presek greda sa različito profilisanim vodiljnim delovima dok sl. 7 pokazuje u preseku jedan način izvođenja greda kod kojeg sama greda služi kao vodilja. Sl. 9—12 pokazuju različite oblike vodilja sa predviđenim otvorima za čišćenje ili ispuštanje, dok sl. 13 pokazuje raspored otvora za čišćenje na gredi, koja je radi vodilje zasećena, i sl. 14 predstavlja jedan vodiljni deo prema sl. 8 sa otvorima za čišćenje, gledan odozgo.

Žetelična greda sastoji se prema predstavljenim primerima izvođenja iz gredinog kraka *a*, koji na poznat način biva spojen sa kolskim trupom maštine. Na donjoj strani ovog gredinog kraka pritvrđeni su prsti *d*, koji istovremeno drže vodiljne delove *c*, *c¹* (sl. 1 i 2). Vodilna šina *c* pri tome viri za jedan deo preko prednje ivice *b* gredinog kraka *a*, koji time dobija stepenast zasek. Kretanje šine zajedno sa noževima vrši se kao što je poznato pomoću zahvalne ploče l koja ima loptastu glavu *m*, pomoću koje šina sa noževima stoji u vezi sa potiskujućim štapom na kolskom trupu. Noževi *g* klize svojom donjom stranom po površinama *d¹* prstiju *d*, kao i po vodiljnim delovima *c*, *c¹* i bivaju s gornje strane vodeni pomoću šapa *h*, koje su na gredinom kraku *a* pritvrđeni. Vodiljni deo *c* može imati proizvoljan presek i prema sl. 1—3 može imati pravougli osnovni oblik.

Prema pronalasku su ovi vodiljni delovi sa prodorima udubljenjima ili drugim rupama, koje obrazuju na dole otvorene odvodnike za prljavštinu, prašinu ili tome sl. Pravougla vodilja prema sl. 1—3 snabivena je sa otvorima *k*, *k¹*, pri čemu otvori *k¹* mogu biti izvedeni na prednjoj ili na zadnjoj strani, dok otvori *k* bivaju na prost način time proizvedeni, što se vodiljni delovi obrazuju iz izvesnog broja sastavnih delova *c*, *c¹*, koji svojim krajevima stope jedan od drugog u rastojanju *k*. Otvori za propadanje mogu se i na taj način proizvesti, što se delovi šina na sastavcima izvode koso, kao što se to vidi u detalju na sl. 9. Ako šina klizi sa noževima *g*, koji su na njoj pritvrđeni, tamo i amo po vodilji koja je obrazovana pomoću vodiljnih delova *c*, *c¹* i površinom prstiju *d*, to delići prljavštine, koji dospevaju u vodiljne brazde, bivaju islisnuti kroz otvore *k*, *k¹* i ne mogu niti da se zalepe niti inače da dejstvuju ribajući ili smetajući. Otvori za propadanje *k*, *k¹* u vodiljnim delovima *c*, *c¹* bivaju tako postavljeni, da leže između dva prsta *d* i tako da nailaze iznad otvora *i*, koji se nalazi između prstiju.

Ali otvori mogu biti održavani i tako široki, da se protežu iznad više prstiju. Brzo odvođenje i otklanjanje delića prljavštine na niže i u stranu znatno je ovim poboljšano. Dejstvo izvođenja i poliskivanja delića prljavštine i tome sl., koji dospevaju u vodilju od noža, može se još povećati ako se sa nožem ili sa šinom sa noževima vežu strugalice, koje odvlače prljavštinu iz vodilja i potiskuju je ka otvorima za propadanje. Raspored i obrazovanje ovih strugalica može biti različito. Kod primera izvođenja prema sl. 2 sami noževi *g* dejstvuju kao strugalice i to na taj način, što se između dva noža normalne dužine, koji svojim zadnjim krajem hvataju preko vodiljnih delova *c*, *c¹* postavlja kraći nož, koji svojim krajem *g¹* zaostaje od noževa koji leže pored njega. Time pri skraćenom nožu ostaje vodiljni deo *c*, *c¹* više ili manje slobodan i nad njime se uvlači porubljeno udubljenje, koje prima deliće prljavštine i, pri kretanju noža tamo, amo, potiskuje ih u otvor za propadanje. Umesto poznalog pravouglog preseka po sl. 1—3 i 9, može se žetelična greda prema pronalasku snabdeti i sa jednim ili više profilisanih vodiljnih elemenata *c²* prema sl. 4 i 10 ili *c³* prema sl. 5 i 11 ili *c⁶* prema sl. 8 i 14. Bitno je, prema pronalasku, kod ovih profilisanih oblika tačno ili skoro vertikalno izvođenje vertikalne prednje površine (čeonu površine *e*) iza noža, koja u dalom slučaju strči iznad debljine noža. Prema pronalasku je bez daljeg moguća i primena vodiljnih delova *c⁴*, prema sl. 6 i 12, koji su kvadrafnog preseka.

Takva šina biva pomoću primene žleba *n*, koji je izведен u prstima *d* pritvrđena sa prstima i pruža mogućnost, da ova šina u slučaju istrošenosti može biti odgovarajući obrnuta i sa svoje ostale tri strane da se može podesiti prema nožu *f*, dok profilne šine sl. 4 i 5 dopuštaju samo menjanje u odnosu na njihov drugi krak. Vodilja može zatim, kao što se to vidi u sl. 7 i 13, na poznat način biti izrađena iz jednog dela u vidu zasećene letve *c⁵* a od gredinog kraka *a* ili kako sl. 8 i 14 pokazuju može imati Z-oblik kao *c⁶*. Ali u svakom slučaju svi oblici navedenih vodilja pokazuju tipični raspored otvora za propadanje *k¹*, koji su obrazovani pomoću udubljenja, zaseka i i tome sl., koji ostaju slobodni između pojedinih vodiljnih delova, iz kojih je ukupna vodilja sastavljena. Ali raspored i oblik rupa za propadanje kod vodiljnih šina, razne vrste profila, ne isključuje, da se drugi otvori ili rupe *k²* izvedu u gredinom kraku *a* ili i u vodiljnim delovima *c⁶* koji isto tako olakšavaju odvođenje prljavštine i sačišćenje žetelične grede za vreme rada.

ži potpomažu dejstvo olovka za propadanje, koji su raspoređeni po vodiljnim delovima. Vodiljni delovi sa otvorima za propadanje mogu biti sastavljeni kako iz pojedinih sastavnih delova tako i iz jednog dela štapa, sa odgovarajućim udubljenjima, što naročito kod profilisanih šina ne čini nikakve teškoće, jer ove već po sebi obezbeđuju dovoljnu krutost i pojačanost i pri potrebnim većim merama.

Patentni zahtevi:

1. Žetelična greda za žetelice i tome sl. naznačena time, što sama greda (a) ili vodiljna šina (c do c^6) u odgovarajućim razmacima ima prekide, lame ili rupe (k , k^1 , k^2) koje predstavljaju otvore za propadanje prema dole otvorene, kroz koje delići prljavštine i prašine, koji dospevaju u vodilje i u njih se uvlače, bivaju kretanjem noževa odn. njihove šine (g , f) istisnuti i odvedeni.

2. Žetelična greda sa otvorima za propadanje po zahtevu 1 naznačena time, što je vodilja, koja je snabdevena sa otvorima, sastavljena iz dva ili više sastavnih delova (c , c^1).

3. Žetelična greda po zahtevu 1—2 naznačena time, što su otvori za propadanje (k) u vodiljnoj šini obrazovani pomoću međuproslora, koji se nalazi između pojedinih vodiljnih delova koji su udruženi u celu vodilju.

4. Žetelična greda po zahtevu 1—3 naznačena time, što su pomerljivi delovi snabdeveni sa ivicama, zasecima, strugalicama ili drugim gradivnim delovima koji dejstvuju kao strugalice i prljavštinu, koja je prodrala u vodilje potiskuju ka otvorima za propadanje.

5. Žetelična greda po zahtevu 1—4 na-

značena time, što je između dva noža (g) normalne veličine, koji preklapaju vodiljnu šinu (c do c^6) ugrađen u osnovi (g^1) oduzet ili skraćen nož koji vodiljnu šinu ostavlja više ili manje slobodnom tako, da se obrazuje udubljenje obrubljeno ivicama noža, koje prima deliće prljavštine i pri kretanju noža tamo amo potiskuje ih u najbliži otvor za propadanje.

6. Žetelična greda po zahtevu 1—5 naznačena time, što je vodiljna šina obrazovana iz profilisane letve (c^1 , c^3 , c^6), koja se proteže po gredi iz jedna ili izdeljena i u svojim kracima može nositi otvore za propadanje.

7. Žetelična greda po zahtevu 1—6 naznačena time, što vodiljni deo (c^2 , c^3 i c^6) koji je sastavljen iz jednog dela ili više sastavljenih delova, a u vidu profilisane letve ima neposredno iza noža (g) vertikalnu ili približno vertikalnu čeonu površinu (e), koja u datom slučaju premaša debeljinu noža.

8. Žetelična greda po zahtevu 1—7 naznačena time, što ne samo vodiljna šina (c — c^6) nego i gredin krak (a) koji nju nosi ima udubljenja ili rupe (k^2) koje obrazuju otvorę za propadanje.

9. Žetelična greda po zahtevu 1—5 i 8 naznačena time, što izjedna ili izdeljeno po gredinom kraku (a) raspoređena vodiljna šina predstavlja šlap kvadratnog preseka i u čije četiri strane mogu naizmenično i pomerno jedna prema drugoj bili raspoređene rupe (k^1) koje dejstvuju kao otvori za propadanje.

10. Žetelična greda po zahtevu 1—9 naznačena time, što su pri delimično izdeljenoj šini pojedini delovi šine zakošeni na bočnim sučeljavajućim krajevima radi obrazovanja otvora za propadanje.

Fig. 1

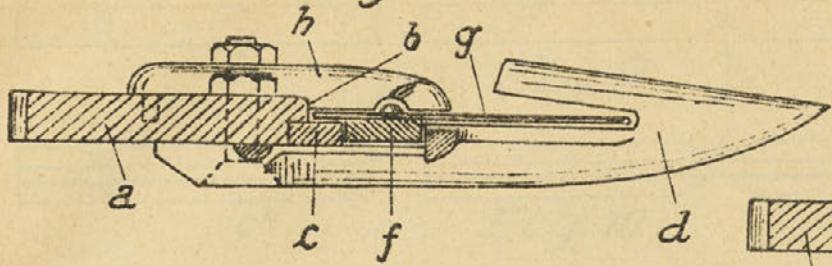

Fig. 4

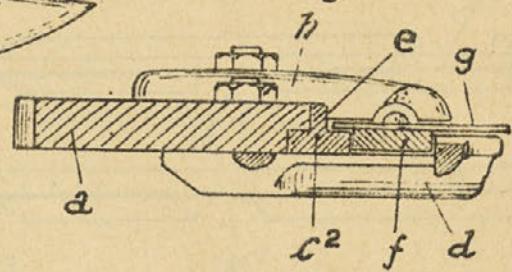

Fig. 2

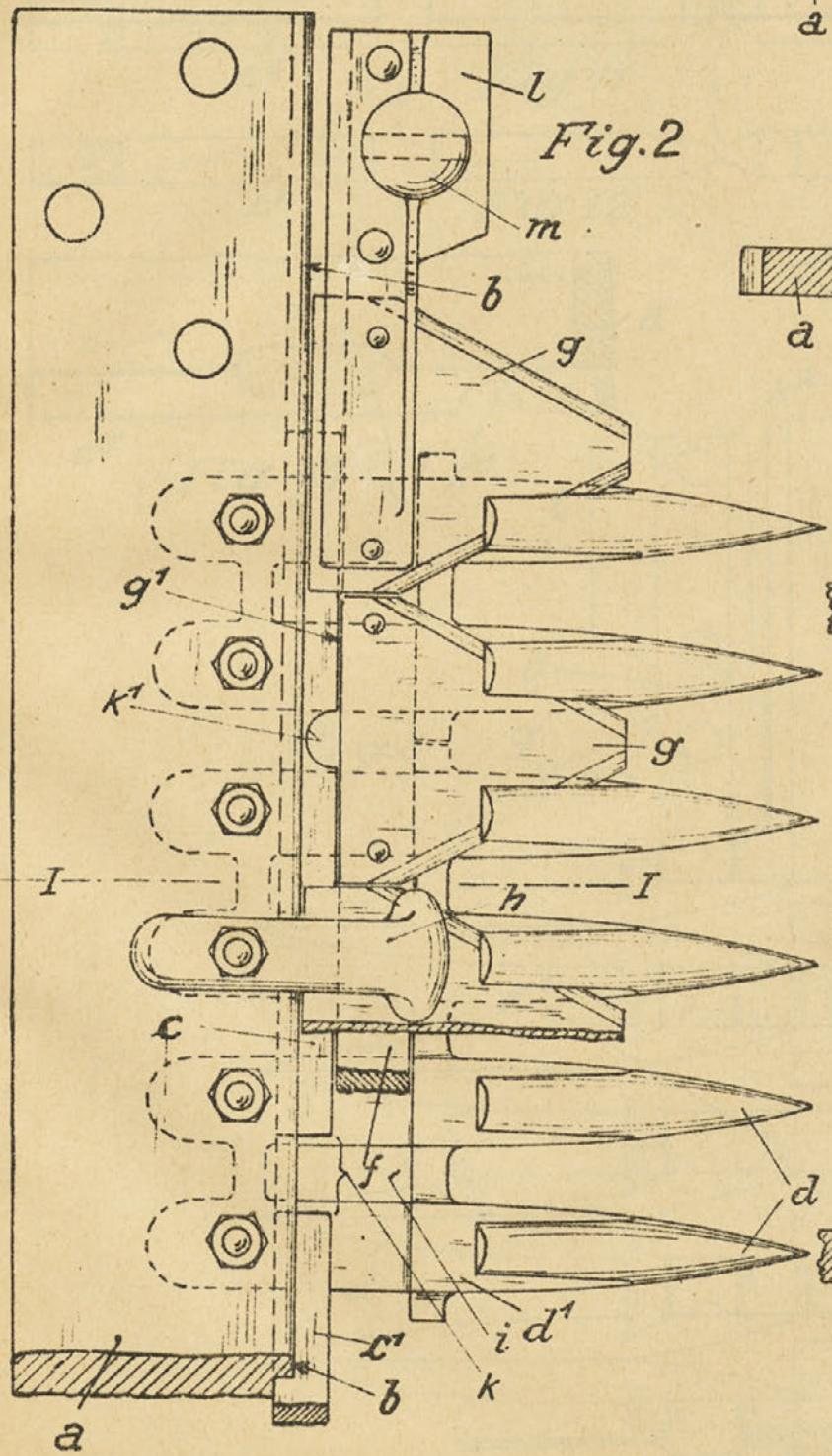

Fig. 5

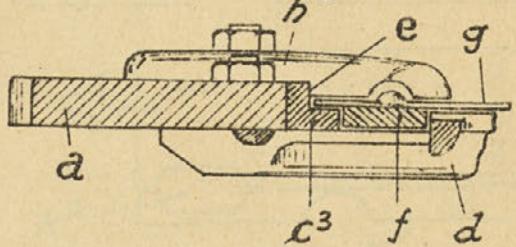

Fig. 6

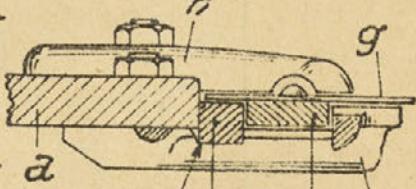

Fig. 7

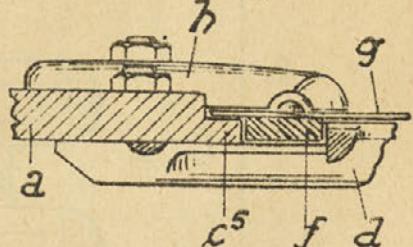

Fig. 8

